

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre 6 kor. — fl.	Félévre 8 kor. — fl.	Félévre 8 kor. — fl.	Félévre 8 kor. — fl.
Negyedévre 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 60 fl.	Negyedévre 4 kor. 60 fl.	Negyedévre 4 kor. 60 fl.

Felolós szerkesztő és főtulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Vötsi Biedermaan-palota, földszint, az udvarház hátul.

Az üldözött szobor.

Az amerikai magyarok Clevelandban, ahol a legszámosabban vannak honfitársaink, szobrot akarnak állítani Kossuth Lajosnak. Már összegyűjtötték a szükséges pénzt, készen van a szobor s meg is nyerték az engedelmet, hogy a Public Square-on, Cleveland főterén felállithassák. De nem tetszik ez a mozgalom az Amerikában élő pánszlávoknak. Bántja őket, hogy Magyarországnak dicsőségét hirdesse a Kossuth-szobra, amely egyúttal azt is nyilvánossá teszi a messzi idegenben, hogy az a föld, amelyről pánszlávjaink kiszármaztak, magyar, kulturája magyar, legnagyobb emberei, a szabadságnak és az egyenlőségnek világhírű bajnokai magyarok.

Köztük Kossuth Lajos, a kinek érzemlékét kegyelettel fo-

gadja őrizetébe a szabad Amerikának egyik legjelesebb és szép városa.

Semmi sem bizonyítja pánszlávjaink gyávaságát jobban, mint az, hogy éppen a Kossuth-szobor ügyében huztak ujjat, ahol tudták, hogy a nemzet hivatalos képviselője nem mehet a nemzet megsértett kegyeletének védelmére. Magyarország szabadította őket fel a jobbágyok szolgasága alól: hálából egyebet nem tesznek, mint marják ezt az országot s megdobálják a nemzeti szabadság legnagyobb apostolának kegyeletos emlékét.

De ettől a támadástól Kossuth Lajos szobra kisebb nem lesz s ha Cleveland főtere helyett a város legutolsó zugában helyezi is el a félrevezetett hatósági parancs, ott is az emberi szabadságnak s a magyar hazaszere etnek oltára lesz.

Nekünk drága hely, az amerikai magyarság vándorlásának célpontja, mely nem szünik meg figyelmeztetni minden magyar hazafit, hogy mily mérhetetlen munka vagy on még hátra, mily összetartás, fajszeretet és szívós küzdelem kell ahhoz, hogy a magyar nemzeti géniuszunk s a magyar államiság nemzeti hőseinek megillető helyét és tiszteletét idegenben is, idehaza is, az osztrák magyar politikában és nagyhatalmi aspirációiban kivívjuk.

Kossuth-szobor a jog- és pénzügyi bizottságban.

— Saját tudósítónktól. —

A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén a nemzeti kegyelet hangjai verődtek vissza méltóságosan buzgó akkordokban. A szürke számokkal, nehéz jogi esetekkel bibelődő bizottság Kossuth Lajos apoteozisát tárgyalta meleg lelkesedéssel, magyar szívhez illő

Hogy kell közönséget osalni a színházba?

Ezt a nagy titkot árulja el Ernest Blum, elmondván a színházigazgatók nagy öröme és hasznára, hogy mily elmés furfanggal töltötte meg egy fiatal színműíró estéről-estére a színházat

„Néhány évvel ezelőtt — írja Blum — egyik kollégám előadta egy darabját, amelynek csak bizonytalan sikere volt. Ha azt mondom, hogy bizonytalan, ezt csak udvariasságból teszem, mert a darabot erősen fenyegette az a veszedelem, hogy már a második előadás után lekerül a műsorról. Kétségbeesve kereste föl kollégám a színház igazgatóját, aki így szólt hozzá:

— Az ön műve kétségkívül igen szép, tele van érzéssel és bizonyára francziául is van írva, de a közönség nem értette meg. Ezer frankot veszitek naponta, ha ezt a darabot adom. Találjon ki valami okosat, hogy a darabon segítsen; ha ezt nem teszi, úgy kénytelen lesz a lapokban jelenteni, hogy régebben elvállalt szerződési kötelezettségek folytán stb. és daczára az óriási

bevételeknek, amelyeket a darab, mely egyébként továbbra is műsoron marad, estéről-estére hoz... stb. Szóval, hogy kénytelen vagyok levenni a műsorról.

Ideát találni — gondolta magában a kollégám — könnyű azt mondani, de honnan? És hiába keresett, nem talált. Az utolsó pillanatban azonban, amikor már csaknem a körmére égett a dolog, a homlokára csapott: megtalálta a keresett ideát. Másnap a következő hirdetést lehetett olvasni a lapokban:

„Egy fiatal amerikai, akit általánosan szeretetreméltó és csinos fiatal embernek tartanak, akinek azonkívül jelentékeny vagyona is van, fiatal leánykát szeretne nőül venni, akinek nincs hozománya, de csinos Ügynökök kizárva. Hogy láthassa és fogalmat szerezzen magának felőle, anélkül, hogy a leány sejtene a dolgot: nyolcz napon át minden este ott lesz a Sound-színház nézőterén. Megjegyzendő, hogy csak ifjú hölgyek vétetnek tekintetbe, akik szüleik kíséretében jönnek“

Mindjárt másnap este zsufolva volt az illető színház nézőtere, úgy hogy nagyon

sokan kénytelenek voltak hazamenni, mert már nem kaptak a pénztárnál jegyet. A terem azonkívül sajátságos látványt nyújtott: mindennütt a zsölyéktől és páholyoktól kezdve föl a karzatig nem lehetett mást látni, mint többé-kevésbé csinos leányokat anyjuk vagy atyjuk kíséretében. Az igazgató el volt ragadtatva és a kezeit dörzsölte:

— Az ön darabját kezdik fölkapni, — mondta a szerzőnek — és nagyon elegáns közönséget vonz; ha ez így marad, egyfolytában három hónapig adom a darabot.

Nem tudom, adták-e három hónapig a darabot, de mindenesetre jóval többször adták, mint ahogy megérdemelte. A fiatal leányok, akik — hozomány nélkül — férjhez akartak menni, csaknem mind elmentek a színházba, ám ott valószínűleg igen mérsékelt szórakozásban volt részük. Közönséges tric volt, azt meg kell adni, de viszont a kollégám igazolására meg kell említenem, hogy az már igazán nem az ő hibája, ha annyi hozománytalan leány van, akik egy gazdag amerikai óhajtanak férjül.“

Magyar hölgy-zászlóalj női zenekar a 32. gyalogezred diszruhájában hangversenyez **MA ESTE** a „Magyar Király“ kávéházban. Szabó Irén k. a. zongoraművésznő, a magyar királyi zeneakadémia végzett növendékének közreműködése mellett. Szives látogatást kér, tisztelettel: **Erős Jakab**, kávé.

szeretettel. Poézis szötte át a rideg realizmust s a bizottság tagjai egyhangu lelkesedéssel szavazták meg a Kossuth-szobor és a Kossuth arckép költségeit. Vita mindössze abban a kérdésben volt, hogy talán elébb kellene Kossuth monumentális emléket felállítani. Természetes, hogy a közfelfogás ezt óhajtáná, ezt akarná, de a körülmények kényszerítő ereje előtt meg kellett hajolni s a tíz éves határidőt elfogadni.

A Kossuth-ügy után apróbb ügyeket tárgyalt a bizottság, a melyek még az augusztusi rendkívüli közgyűlésen kerülnek tárgyalás alá. A gyűlés lefolyásáról tudósítónk az alábbiakban számol be.

A gyűlés megnyitása.

Körner Adolf tanácsos, a bizottság helyettes elnöke nyitotta meg a gyűlést, a melyen jelen voltak:

Kovács József dr., Nagy Lajos dr., Komlóssy Dezső, Szántó Győző, Bakonyi Samu dr., Kemény Gyula dr., Ábrahám László és Kovács Kálmán jegyző.

Kossuth Lajos szobra.

A gyűlés első tárgya a Kossuth-ünnep előkészítésére kiküldött nagybizottság megkeresése volt, a Kossuth-szobor felállítása ügyében.

Bakonyi Samu azért szólal fel, mert ugy a közönség körében, mint a független párt organubában hangok emelkedtek az ellen, hogy a szobrot csak tíz év múlva állítják fel. A kik így gondolkoznak feledik, hogy sokkal fontosabb dolog az, miszerint az a szobor kifogástalan művészi alkotás legyen, semhogy egy év alatt felállíttassék. Fel lehetne állítani egy év alatt is a szobrot, de példa reá a százezer koronás szegedi Kossuth szobor, hogy minden izében monumentális emléket százezer koronából nem lehet felállítani.

Kovács József: Az a lelkesedés, amely ilyen dolgot tíz évre elodáz, nem lelkesedés! Ő a maga részéről az egy év alatti felállítás mellett foglal állást. Azt a százezer koronát be lehetne illeszteni a költségvetésbe egy év alatt is. Megjegyzik különben, hogy felszólalásával nem akarja befolyásolni a bizottságot.

Ábrahám László Kovács József fel-fogását osztja Szántó Samu dr. a fedezetet illetőleg fejezi ki aggodalmát.

A bizottság a vita végével kimondotta, hogy a tízezer koronát, tíz éven keresztül a házipénztár terhére megadni javasolja. A szobrot országos pályázat útján állítják fel — és ha lehetséges — 10 éven belül.

Kossuth arcképe.

A szobor ügyének elintézése után az arcképre került a sor. Egyhangulag kimondta a bizottság, hogy az arckép megfestetésével a költségek megállapításával a tanácsot bizza meg.

Póthitel a házbéradó miatt.

Javában folynak városzerte az általános házbéradó behozatala ellen szükségessé vált revideálások. A revideáló bizottság részére kiutalt hitel kevésnek bizonyult, még 6000 koronára lesz szükség, hogy a felülvizsgálást befejezzék. A bizottság a kért hitel megadását javasolja a közgyűlésnek.

Apróbb ügyek.

Áltmann Béla dr. a nagyerdei fürdő bérletéből kilépett. A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy Altman dr. kérését vegye tudomásul, ellenben ragaszkodjék a

bérlők szerződésébe cikkelyezett minden kötelezettségéhez.

Szondy Lajos polgármesteri irnok állását — tekintettel a most folyó szervezeti szabályzat átdolgozására, mint polgármesteri igazgatói állást rendszeresíteni kéri. Kérvényét kiadták a főjegyzőnek.

A gázgyári építkezések.

Debreczeni Jenő gázgyári igazgató jelenti, hogy a gázgyári építkezéseket befejezték. Az építkezésekre 72 ezer korona volt előirányozva. Örömmel jelenti az igazgató, hogy az építkezéseken 10 ezer koronát takarítottak meg. A Ganz gyár munkásainak sztrájkja miatt némi kárt szenvedett a gyár, de ennek rekompenzációja képen 6500 koronát tartozik a gyár fizetni.

A bizottság tudomásul vette a gázgyári igazgató jelentését s kimondta, hogy a Ganz-gyár számláit kifizeti, de a 6500 korona főnálé levonásával. Egyben örömet fejezte ki a bizottság a 10 ezer korona megtakarítása miatt.

A francia ujságírók.

Ludwigh Gyula vasutigazgató levelét olvasta fel ezután Kovács Kálmán jegyző. Ludwigh arra kéri a tanácsot, hogy a szeptemberben Magyarországra érkező francia ujságírókat fogadja a város szives vendégül. A bizottság úgy határozott, hogy megkeresi Ludwighot, hogy nevezze meg névszerint az ideérkező francia vendégeket. Fogadtatásukról és ellátásukról a tanács fog aztán gondoskodni.

A tüzoltók kérvénye.

A debreczeni tüzoltó-egylet ez év őszén tartja fennállásának 25 éves jubileumát. Derék tüzoltóink ez alkalomra ingyen nyomtatványt kérnek a közgyűléstől. A jog- és pénzügyi bizottság elutasítani javasolja kérelmüket igaz, hogy tüzoltóink egy kissé sokat 780 koronát kérnek nyomtatványokra, de a merev elutasítást talán még sem érdemlik meg. Ugy hiszszük, a tanács gavalérbabb lesz a jog- és pénzügyi bizottságnál.

Rabmenház Debreczenben.

Debreczen, aug. 23.

Minden egyesületnek s ezek közt különösen a jótékony irányu egyesületeknek az a céljuk és rendeltetésök, hogy folyton fejlődjen, mind több és több irányban terjeszszék ki jótékonyáguk karjait, mind több és több helyre vigyék be a vigasztalásnak sugarát, hogy áldást nyújtó cselekedeteik nyomán mind több és több helyen száradjon fel a könny, szünjék a keservnek hangja s ahol ugy kell, előztessék meg a nyomor, a bün, vagy a hol ezek már felléptek, lehetőleg enyhíttessék amaz és tépessék ki gyökerestől emez.

A rabsegélyző egylet városunk humanitárius irányu egyesületei közt egyik legfiatalabb s már is azon az uton van, hogy eddigi tevékenységi körét tovább fejlessze, hogy eddigi működési iránya mellé új irányban új csapat is törjön magának.

Tudjuk, hiszen a nyilvánosság előtt is sokszor elmondtuk azt már, hogy ez egylet a fogságban levő egyének elesett, ártatlanul szenvedő családtagjai között folytatott samaritánus munkájával töltötte be eddig a maga hivatását. Ez egylet, mely a fogházak lakóinak sorsával, külső életkörülményeivel áll a legszorosabb összeköttetésben, folytonos ügyelettel tartozik lenni azokra a mozgalmakra is, melyek az igazságszolgáltatási magasabb köröket áthatják s alkotásaikban irányítják.

Igy pl. mostan igazságügyminiszterünk annak a minden tekintetben helyes és indo-

kolt véleménynek hódol, illetőleg magas helyéről annak az iránynak a hive, hogy a büntetőintézetben folytatott rabmunka lehető szűkhatárok közé korlátoztassék s a letartóztatottak inkább külső, kerti vagy mezei munkában találjanak alkalmazást.

Hogy mennyire fontos ez a társadalom szóban forgó elesettjeinek egészsége, a közgazdaság s a szabadiparosok panaszaiknak megszüntetése tekintetében: azt csak az nem látja, aki minden áron vak akar lenni.

A rabsegélyző egylet választmányának harozatából közelebb egy kérvény menend a városi tanács elé, hogy tisztes bérleti feltételek mellett adjon ez ki az egyletnek egy darab földet, melyen az igazságügyminiszter engedélyével egy csomó, különben megkötött munkaerő vegye kezébe a föld, — vagy kertművelés eszközeit s kellő felügyelet mellett teremtsen egy virágzó telepet városi közeli határainak valamelyik pontján. Különösen a konyhakertészet művelésének emelése képezi az eszme irányító férfainak célját.

E telepen aztán állíttatnék fel egy épület s ez lenne a rabmenház, melynek mindenütt, a hol ilyen intézmény fennáll az a célja és rendeltetése, hogy ideiglenesen, rövid időre menhelyet nyújtson a társadalom azon szegényeinek, kik fogságukból épen kiszabadulván, sehova sehova a világon fordulni nem tudnak, mert nincsen hely, hol fejüket lehajthatnák, nincs otthonuk, mely nekik nyugtot nyujtana s bizony közel áll hozzájuk a kísértés, hogy ujra csak bünbe, nyomorba jussanak.

E szánandó teremtések s azok részére állíttatik fel a rabmenház, kik a vizsgálati fogságból törvénytsek elé állíttatva, ez által fölmentetnek, s a törvény értelmében többé egy órára sem térhetvén vissza a fogházba, éjjelre minden pénz és külső eszköz nélkül kinn az utcán bolyongnának, — a mi ujra csak bünre vezető kísértettő lehet.

Ilyen és hasonló nyomoruságok megelőzésével van tehát egybekötve a rabmenház létesítésének eszméje és az igazságügyminisztérium hathatósan támogatja is ez eszmét, mert a folyó esztendőre már 3000 korona segélyt küldött be a rabsegélyző egylet elnökségéhez, egyedül ezen cél megvalósíthatása céljából.

Hát csak hadd működjenek az emberbaráti szívek, a nyomor fészkeiben mindenfelé! Jó az, ha elmennek e szívek a bün legsötétebb hajlékai felé is, mert a kiáltó bün mindig kiáltó nyomor is egy szersmind, s ezek gyógyítása, vagy a miről itt szó van, megelőzése, az embernek legnemesebb feladatai közé tartozik.

Csiky Lajos.

VIDÉK.

Relytélyes gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Az India vinkoveci vonaton rejtélyes gyilkossági eset történt kedden éjjel. A slakovci és jankoveci állomások között lakó vasuti ör — mint nekünk írják szerdán reggel, amint a pályatestet bejárta, a töltés mellett egy uri ruhás holttestre bukkant, melynek a nyaka át volt metszve.

A pályaoir azonnal jelentést tett az esetről s az eddigi nyomozás alapján kiderült, hogy a meggyilkolt szerbiai alattvaló marhakereskedő volt, a ki négy társával utazott egy fuikében s Mitroviczán este 7 órakor szállottak vonatra s mind a négyen Vinkonvcezig váltottak jegyet. A meg-

gyilkoltnak a zsebei teljesen ki voltak fosztva, csupán a Mitroviczán váltott vasuti jegyet találták meg nála. A nyomozás kiderítette azt is, hogy a gyilkosságot a vonaton követhették el és pedig a vele utazó három társa.

A vasuti személyzettől nyert személyleírás alapján megállapították azt is, hogy a három gyilkos Vinkovcze előtt egy állomással, Mirkovcin szállott ki s még azon éjjel elmenekült s eddig nem sikerült nyomukra akadni. Ugy a hulláról, valamint a gyilkosokról vett személyleírás megküldték a hatóságoknak és különösen a szlavoniai csendőrség fejt ki erélyes nyomozást, mert a gyilkosok Szlavonia belsőjébe menekültek.

A ki Petőfit meghalni látta.

Szatmári tudósítónk érdekes emberről ad hírt. A jelzett lap szerint ugyanis él a szatmármegyei Zsadány községben egy Zihari György nevű aggastyán, a ki szemtanúja volt Petőfi Sándor hősi halálának. A segesvári veszített csata után az öreg Zihari is menekült, mint minden honvéd. Sarkantyuba kapta paripáját s végig száguldott a csatatéren. Futás közben látta Petőfit kocsijáról leszállani és beugrani az országút mellett árokba. Hat orosz dzsidás vetette magát a költő után, a kit Zihari szeme előtt öltek meg. Az öreg württembergi huszár aztán a maga menekülését meséli el. A jelzett lap cikkirójának kérdésére ismételtlen erősítette, hogy ő nem téved — Petőfi volt az, a kit szeméi előtt öltek meg. Mindenesetre érdekes dolog az öreg negyvennyolczas honvéd elbeszélése és megérdemli a Petőfi-társaság figyelmét.

Pusztul a munkácsi vár.

Hol 1680-1690-ig a hős Zrínyi Ilona gyermekével tartózkodott, hol Kazinczy Ferencz fogságát irodalmi munkásságban töltötte s hol nemrég még a rabok lakoltak büneikért, ezt az élő ellenséggel daczó építményt kikezdte az idő vasfoga. A gazdátlanul álló épületben csupán két ör gyomlálgatja a giz-gazos növényeket. A fal több helyen lyukas, eső csorog be a termekbe, a hatalmas felvonó hidak, gerendák korhadtan máladoznak szét, készítettünk hát emléktáblát, mert nemsokára szükség lesz reá. Pedig a műemlékeket fenntartó országos bizottság figyelme kiterjedhetne nemzeti történetünk e jelentős határkövére.

Egyház és iskola.

A nemzetközi diákkongresszus Debreczenben.

Debreczen, augusztus 23.

A szeptember 24-én Budapesten kezdetét veendő nemzetközi diákkongresszus debreczeni látogatása ügyében tegnap dr. *Hindy* Zoltán, a b. pesti rendezőség elnöke Debreczenben időzött s a debreczeni konzulátus vezetőivel tisztelegve *Komlóssy* A. városi főjegyző, polgármester-helyettesnél, dr. *Kérészy* Zoltán főiskolai igazgatónál, *Kiss* Albert lelkész-elnöknél és *Szinay* Gyula egyházi he-

lyettes gondnoknál, első sorban is dr. *Rényi* József miniszteri biztost mentette ki, a ki tegnapi jelezte lejövetelét a kongresszus ügyében, de a ki miniszterének *Wlassics* Gyulának váratlan távol maradása miatt lejövetelét szeptember első napjaira volt kénytelen halasztani.

Különösen a hortobágyi kirándulás képezte Budapest képviselőjével megbeszélés tárgyát, mert a debreczeni rendezőség azt, az itt időzés rövidege miatt is mellőzni akarta, azonban a budapestiek feltétlenül ragaszkodnak hozzá annyival is inkább, mert a külföldi sajtó a kongresszusi látványosságok egyik legérdekesebb pontjának ezt tüntette fel, különösen az olasz, angol és francia lapok közöltek terjedelmes cikkeket a Hortobágyról, úgy hogy most már szinte kötelező van a rendezőség annak bemutatására.

Komlóssy Arthur polgármester-helyettes aztán maga ígérte meg, hogy mint a Hortobágy alapos ismerője, a program ezen részét ő dolgozza ki úgy, hogy az is kifussa az időből s elkészített tervét a rendezőségnek rövideo rendelkezésre bocsátja. Tekintettel pedig arra, hogy október 1-ére több csapatkirándulás van tervezve, Debreczenben pedig az egész kongresszus le fog jönni, a debreczeni látogatás napját most már végérvényesen szeptember hó 26-ában állapították meg.

Az eredetileg ezen napra tervezett kongresszusi tárgyalások elmaradnak, a fővárosi e napi ünnepek pedig a későbbi napokra oszthatnak be. Itt említjük meg, hogy a kongresszus debreczeni lejövetele céljaira a főiskola gazdasági tanácsa is megszavazott hatszáz koronát.

Iskolaév megnyitása. A debreczeni aut. orth. izr. hitközség elemi népiskolájába az 1902-3-iki tanévre való beiratások a folyó hó 24-től, a jövő szeptember hó 1-ig eszközöltnak a hitközség pártizetvai tanácstermében naponként délutáni 3-6-ig. Felkértnak a t. cz. szülők és gyámok, tanköteles gyermekeik beiratását idejekorán foganatosítani, hogy a tanítást a rendes időben meglehessen kezdeni. Az iskolaszék.

Egyházkerületi tisztségek betöltése. A tiszántúli egyházkerületnek két magasabb tisztsége került üresedésbe elhalálozás folytán: Dr. *Baczoni* Lajos elhunytával a világi aljegyzői és *Némethy* Lajos halálával a tanácsbírói tisztség. E tiszteletbeli állások betöltésére az egyházmegye szavazatai sürűn érkeznek a püspökséghez. *Dávidházy* esperes e héten küldötte be a debreczeni egyházmegye szavazatait.

Fölvételi és érettségi vizsgák. Fölvételi-, javító-, pót-, magán- és érettségi vizsgálatok a debreczeni ev. ref. főgymnasiunban f. évi szeptember havában a következő sorrendben tartatnak meg: 1. Fölvételi vizsgálatok: bármelyik osztályból szeptember 1-2 napjain délelőtt. 2. Javító és pótvizsgálatok: a VIII. osztályé szept. 1-2-án; az I-IV. osztályé szept. 3-án; az V-VII. osztályé szept. 4-én. 3. Magán-

vizsgálatok: a VIII. osztályé szept. 1-2-án; az I-IV. osztályé szept. 5-én, az V-VII. osztályé szept. 6-án; délelőtt írásbeliek, délután szóbeliek. 4. Érettségi vizsgálatok: írásbeli szept. 3, 4, 5, 6. és 8. napjain; szóbeli- és javító vizsgálat szept. 10-11. napjain. Jelentkezni kell a teljes- és pót-érettségi vizsgálatra szept. 2-án délig; a javító vizsgálatra szept. 9-én délig az igazgatóságnál. Debreczen, 1902. augusztus 21. Az igazgatóság.

Beiratások. Tisztelettel értesitem a t. szülőket, hogy az ev. reform. tanítóképző intézet gyakorló iskolájában a tanítás, a főiskolában levő többi elemi iskolában pedig a beírás f. évi szeptember hó 1-ső napján veszi kezdetét. Debreczen, 1902. augusztus. *Kovács* Lajos ev. ref. tanítóképző-intézeti igazgató.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Törvényes következmény.

— Félremagyarázott idézés. —

A büntető járásbiróság előtt történt. Valami ügyes dologban egy atyafit idézett be tanuképen az egyik járásbíró. Az atyafi meg is jelent pontosan a kitűzött napra de nem egyedül. Egy göndörfürtü három éves kis lurkót is hozott magával, akit úgy vitt be a karján a bíró elé. A kis gyerek alig nézett szét az idegen helyen, irtózatosságsbe kezdett.

— Azt a gyereket bizony odahaza hagyhatta volna — fakadt ki a bíró a nagy sirás hallatára.

— Nem lehetett kérem — magyarázta az atyafi.

— Miért, hát senkije sincs otthon?

— De ott a feleségem.

— Annál bizony ott hagyhatta volna.

— Az ám, ha őt is be nem cizálták volna.

— A feleségét? Hisz azt mondta otthon van.

— Nem őt, a gyereket tetszett beczitálni a bíró urnak.

— Nekem? Meg van maga bolondulva.

— Nem én, itt az írásban.

— Mutassa!

— A bíró átolvasta az idézést, de biz abban nem volt semmi.

— No, ugyan itt szó sincs a gyerekről.

— Mán pedig ott van, még pedig alá is tetszett huzni, hogy a törvényes következmények terhe alatt jöjjenek. Hát nekem ez az egy fiam eddig a törvényes következmény.

§ Drága kolbász, drágább sonka, legdrágább sódar.

A cím mesészerű, de való. Deák Imre, Téglási József, Varga József és Somogyi Lajos mikepércsi legények alkulescsal behatoltak egy özvegy asszony lakására s a kéményből füstölt husnemüeket loptak. Deák és Téglási, kik sódort loptak, hat-hat havi, a sonkaszerető Somogyi három hónapi, a füstölt kolbász hive és elszállítója: Varga József pedig egy havi börtönbüntetést kapott.

§ Felmentett ozigányok. Nagy, nagy ritkaság ez, azért adunk hírt róla. Három ozigány, *Rácz* József és társai állottak tegnap a debreczeni törvényszék előtt azzal vádolva, hogy *Kabán* egy özvegyasszony házába hatoltak be az ablakon ke-

resztül és a lakásból ágyneműket hordtak el. A cigányok azonban a legkitünőbb védekezési rendszert vették elő: letagadtak mindent. Más bizonyíték pedig nem volt s így a törvényszék felmentette a cigányokat, a kik vigan és ép bőrrel hagyták el a törvény házát.

§ **Lopás az iparkamarában.** Ez évi márcziusban történt az alábbi eset, mikor a kereskedelmi- és iparkamara díszes palotája még épülőfélben volt. A második emelet padlásán hevert Kerékgyártó Sándor vállalkozónak mintegy fél mázsa bádoggja. Az építkezés egyik alkalmazottja, B. Simon István éjnek idején létrán fölment a második emeletre, a téglaforgató gépen pedig a padlásra, honnan a bádoggészletet ellopta s ezzel a Széchenyi-utcai lakása felé indult. Ez éjjel tizenegy órakor történt; a gyanus alak felkeltette a rendőrorjárat figyelmét. Bekísérték s beismerő vallomása alapján vádat emeltek ellene. A törvényszék tegnap félévi börtönnel sújtotta Simont, ki megfellebbezte ez ítéletet.

ÚJDONSÁGOK.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter Debreczenben.

Debreczen, augusztus 23.

A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara székházavató ünnepével kapcsolatban többször hirt adtunk arról, hogy Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter Debreczenbe jön és részt vesz a kamara fényes ünnepségein. Most, hogy az ünnepségtől már csak napok választanak el, határozott formában kapunk hirt a miniszter debreczeni útjáról s biztos alakban jelezhetjük, hogy *Láng miniszter a kamarai ünnepségek alatt csakugyan vendége lesz Debreczennek. Erről hivatalos táviratban tegnap értesítette a miniszter Szabó Kálmánt, az iparkamara elnökét.*

A miniszter az ünnepséget megelőző nap, egyik rendes vonattal érkezik Debreczenbe. Kiséretében lesz a miniszteriumának több magasrangú tisztviselője. Másnap részt vesz a kamara székházavatásán, az iparkamara muzeumának megnyitásán. Ott lesz ugyancsak a diszebeden, a mely előtt küldöttségeket fogad.

Délután megtekinti a város nevezetességeit, ipari telepeit Természetes, hogy első sorban a reszortjába tartozó gépjavitó műhelytelepet látogatja meg.

Személyesen vesz részt a miniszter a kamarák országos kongresszusán is, a melynek jelentőségét ez a körülmény természetesen emeli, noha az önálló vámterület ügye maga olyan, mely az egész ország lázas érdeklődését provokálja.

A debreczeni ünnepek után a miniszter részt vesz a máramarosi kiránduláson is. Ép ezért a kirándulás programját az ő személyére való tekintettel állapítják meg véglegesen.

Láng miniszter különben a máramarosi kiránduláson résztvevőknek kedvezményes vasuti jegyeket biztosított, a mi a résztvevők számára mindenesetre döntő hatással lesz.

A kamara elnöksége, mint lapunk más helyén már jeleztük, erősen dolgozik az ünnepségek előkészítésén s ezt a buzgalmat a miniszter debreczeni útja érthető módon fokozza.

Tolvaj katonaszökevény.

Boszniából—Debreczenig gyalog.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 23.

Varga Gusztáv szatmári legényt tavaly egyik Boszniában állomásozó magyar ezredbe sorozták be bakának. A szülei háznál jó sorshoz szokott fiu nem tudott megelégedni a keserű bakakenyérrel, meg a regulával. A honvágy is elfogta megsomrodott szívét s így történt az, hogy Varga Gusztáv, besoroztatása után pár hónappal elszökött az ezredétől.

A szökevény katoná nem mert vonaton utazni, bár pénze lett volna ehez. Elindult gyalog Szerbián keresztül s rengeteg megpróbáltatás után a magyar határra érkezett. Itt már végleg kifogyott a pénze, a baka rüsztingot pótoló polgári ruha is elvesztett tagjairól.

Mit tett, mit tehetett volna, ha nem akarta magát elárulni: lopásra vetemedett. Itt is, ott is Torontálban meg a Bácskában apróbb tolvajlásokat követett el s az így szerzett pénzen tengődött el Szatmárig. Szülővárosába azonban be sem mert menni, mert neszét vette, hogy a boszniai katonai hatóság körözölevélet adott ki ellene. Eljött hát Hajdumegyébe s három hónapig itt züllött Kaba és Szoboszló határára, részint az emberek könyörületéből, részint lopásból tengetve életét.

A múlt hónap közepén aztán bejött Debreczenbe, azzal a szándékkal, hogy munkát keres magának. Kódorgott két napig hely után, de nem kapott foglalkozást.

Julius 17-én este bujában korcsmába ment, hol leitta magát. Innen egy a nyugoti soron levő mulatóba került be, a hol meghúzódott az udvaron s egy alkalmas pillanatban beosont a tulajdonosnő lakására, honnan néhány percz múlva lopott ruhane-műekkel megrakodva jött ki. Sikerült neki a kapun is kijutni, messze azonban nem mehetett zsákmányával, mert a Simoffy-utca végén egy rendőr igazolásra szólította fel a gyanus alakot. Minthogy Varga nem akarta fölfedezni kiletét, a rendőr bekísérte a bünyügyi osztályhoz, hol kihallgatták.

A kihallgatásnak szenzációs eredménye volt. A hosszú vándorlásban, nélkülözésekben megtört és elzülött ember, ki társaság hiányában félévi barangolása alatt állathoz lett hasonló, a szegény katonaszökevény beismerte összes üzelmét. Magától, felszólítás nélkül mondott el mindent, hogy megszökött ezredétől s hogy hol és mikor követte el tolvajlásait?

A rendőrség át adta Vargát még aznap a kir. ügyészségnek, mely a katonaszökevényt azóta vizsgálati fogságban tartja. Vargát a jövő héten vonja felelősségre lopásaiért a törvényszék. Ha itt kapott büntetését leül, a törvényszék kiadja őt a katonai hatóságnak, mely szökésért mond, bizonyára súlyos ítéletet felette.

* **A szatmári béke emléktáblája Debreczenben.** Kevesen tudják, hogy a híres szatmári békekötést voltaképpen Debreczenben kötötték meg, Szatmáron csak aláírták. Pedig úgy van. A debreczeni színház közelében áll az az egyemeletes, fehér ablakos ház, mely világtörténelmi nevezetességre tett szert. Komáromi háznak hívják a nevezetes épületet, melyet most emléktáblával fog megjelölni a Csokonai-kör. Egyik boltozatos termét még most is azzal mutogatják, hogy ez az, a hol Rákóczi Ferencz szabadságharczát, a daliás kurucz időkét berekesztő szatmári békekötés feltételeit Károlyi Sándor kurucz és gróf Pálffy János labancz fővezérek megállapították. Ez a történelmi nevezetességű ház akkor Komáromi György főbíróé volt, de 1740. körül örökösei 5 ezer forinton eladták a városnak. — Azóta Debreczen város bírja s most a rendőrkapitányság használja vastagfalú, boltozatos, alacsony termeit. A városi tanács a Csokonai-kör kérelmére örömet egyezett bele a tervezett emléktábla felállításába. A márványtáblát illendő ünnepélylyel valószínűleg októberben leplezik le.

* Az alföldi tranzverzális műút.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter leiratban értesítette a város közönségét, hogy az új II-ik tranzverzális ut munkálatait Debreczen és Szoboszló között nem sokára elkezdik. A munkásokat közönségre érdeklő ez a hír mert a nagyszabású földmunkálatoknál számtalan munkáskezet fognak igénybe venni.

* **Százmillió márká kölcsön Debreczennek.** Debreczen városához tegnap egy szűkszavú ajánlat érkezett, illetve tudósítás, a melyben el van mondva, hogy Németországban egy pénzcsoport alakult száz millió márká alaptőkével — *tisztán magyarországi városok kölcsönszükségleteinek kielégítésére.* A feltételekről egyáltalában nem tesz említést, csak felajánlja a kölcsönt s így még csak hozzávetőlegesen sem lehet az új pénzforrás előnyös, vagy nem előnyös oldaláról nyilatkozni. Annyi bizonyos, hogy külföldön biztos tudatában vannak annak, hogy Magyarországon szükség van a pénzre, mert a magyarországi városok most vannak a fejlődés útján s úgy látszik, a hazai pénzügyek nem képesek, vagy nem akarják a hitelügyeket kielégíteni. Természetesen az a kérdés tolu főképp előtérbe, vajjon a külföldi pénzcsoport törlesztéses kölcsönt akar-e nyújtani, mert a városok csak ilyen kölcsönbe mehetnek bele s hogy nem aranyban kívánják-e a visszafizetést, mert ezt a valuta rendezetlensége miatt a városok nem vállalhatják el. Legczélszerűbb volna mindenesetre — amit már sokszor megpendítettek — hogy a városok állapítsák meg együttes hitelszükségletüket és együttesen vegyék igénybe — ha ez lehet — a teljes külföldi tőkét.

*** Vizbefult debreczeni gazdasz.** Tragikus vége lett egy sok reményre jogosító ifjunak, Princes Lajosnak, aki tavaly végezte a debreczeni gazdasági tanintézet második évfolyamát. A szerencsétlen fiatal ember szüleinél, a fejérmegyei Tácson töltötte vakációját. Tegnapelőtt öcsésével a falu mentén levő Nádor-csatornába ment fürödni. Gondtalanul lubiczolt a habokban s nem vette észre, hogy a hullámok örvény felé hajtják. Így esett meg, hogy Princes a vizfogó zsilip forgatagába került, hol hirtelen eltűnt. Testvére kétségbeesetten kezdett uszni, hogy az eltűntet kimenthesse, de hiába. Tegnap sikerült a holttestet kifogni. A szerencsétlen ifju halála felett általános a részvét úgy szülőhelyén, mint Debreczenben, hol sokan szerették a tragikus végű fiatal embert.

*** Megrongált emléktábla.** Három esztendővel ezelőtt helyezték el a vármegyeház falába azt az emléktáblát, a melyet a száz éves debreczeni színészet emlékeztetére készítettett a Csokonai-kör. A szép emléktáblának kőkoszoruját azonban hamarosan megrongálta az idő vasfoga, úgy, hogy az tegnap teljesen lehullott. A Csokonai-kör természetesen azonnal intézkedett a tábla kijavítása iránt, a mi a közeli napokban meg is fog történi.

*** Az adó osökkentése.** Lukács László pénzügyminiszter két rendeletet bocsátott ki, melylyel csökkenti az adóhátralék után járó késedelmi kamatot, az adótulfizetés után pedig állami kamattal fizetését rendeli el. A késedelmi kamatra vonatkozólag elrendelte a miniszter, hogy a késedelmi kamatot csak azon összeg után számítsák, a mit valaki az adóhátraléka törlesztésére fizetni akar. Ha valaki száz koronával tartozik, de csak huszat tud fizetni, a husz korona, nem pedig mint eddig, az egész száz korona után fizet késedelmi kamatot. A másik intézkedése a pénzügyminiszternek az volt, hogy csak pár héttel ezelőtt kelt rendeletében kimondotta, hogy az állam a jogtalanul beszedett adó után, akár visszafizetik az illetőknek, akár más adójába beszámítják, öt százalékos kamatot térít meg.

*** A közös hadsereg tartalékosai.** A 39-ik házi gyalogezred tartalékosai ma és holnap vonulnak be a Pavillon-laktanyába. A tartalékosok három batallionban menetelve, hétfőn hajnalban az ezrednek Radna-Lippán gyakorlatozó törzséhez indulnak s ahhoz csatlakozva tizenöt napig gyakorlatoznak. A háziezred azonban e tizenöt nap eltelte után is Lippán marad, hol Wohlhoffer ezredes vezénylete alatt folytatja ezredgyakorlatait.

*** Elfogott osalók.** Megemlékeztünk annak idején arról a furfangos módon elkövetett csalásról, melylyel két ismeretlen jász-ladányi főcsiszár Papp György h.-dorogi lakost négyszáz koronáig megkárosította. A két csaló a tett elkövetése után megszökött a debreczeni lóvásárról s Papp Györgynek nem volt mit tennie, mint panaszt emelni s tü-

relmesen várni, míg elcsipik a csalókat. A szerencse úgy látszik kedvezett neki, mert a jász-ladányi csendőrségnek sikerült a Debreczenből kapott távirati értesítés nyomán a csalókat id. Rafael János és Vincze Szilveszter jász-ladányi lakosok személyében elfogni. A tegnapi vonattal erős fedezet mellett Debreczenbe hozták őket és átadták a rendőrségnek.

*** Egy volt debreczeni tanár halála.** Főtisztelendő Zvér Endre kegyesrendi házfőnök, munkás életének 52-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temegetése nagy részvét mellett ment végbe Szegeden. Mint piarista tanár a debreczeni róm. kath. gimnáziumban hosszabb ideig működött.

*** Bihari altábornagy szemléje.** Bihari altábornagy tegnap reggela Péterfia-utczai honvédlaktanyát tekintette meg, innen pedig a sárkúti tanya melletti lövőterre ment ki, ahol szemlért tartott a 3-ik honvéd gyalogezred gyakorlatain. Az altábornagy délben jött vissza a Bika-szállóban levő lakására, hol megebédelt; délután, a négy órai gyorsvonattal pedig eltávozott Debreczenből. Biharival együtt utaztak Budapestre a kíséretében volt Vladár és Murati őrnagyok is.

*** Éjjeli csendzavarók.** Az éj néma csendjét diszonáns hang zavarta meg tegnap éjjel, melyről messzire megérzett a szesz íz. A Picz utcaz kellős közepén két bérkocsis hangos orditozás és szörnyű káromlások közt osztogatta egymásnak a nem épen ropogós, de annál inkább csattanós magyar ötösöket. Mikor már a késői éj daczára nagy néptömeg vette körül a veredőket került elő a rendőr, a ki a központra kísérte őket. Szatai József és Ilyés József bérkocsisok voltak az éjjeli csendzavarók, kiket igazolás után szabadon bocsájtott a rendőrség.

*** Megszökött tolvajok.** Vakmerő tolvajok jártak báró Vécsei királydaróczi lakos házában, honnan nyolczszáz korona értékű ékszert vittek el. A tolvajok, mint a rendőrséghez érkezett táviratból értesülünk, minden valószínűség szerint menekülő utjakat Debreczen felé vették, sőt az sincs kizárva, hogy a város belső területén találtak buvhelyet. A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a tolvajok kinyomozására és elfogatására.

*** Kik akarnak pályázni.** A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara lapunk útján a következő pályázatokat teszi közzé: A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1903. évre szükséges tisztogatóés fényező vászonrongyok szállítására pályázatot hirdet, melyre az ajánlatok ezen igazgatóság anyag és leltár beszerzési szakosztályához a folyó évi szept. hó 11-ig benyújtandók. A debreczeni kir. ítélő tábla a hivatalos helyiségeinek fűtésére, az 1903. évre szükséges tüzelő anyagok beszerzésére pályázatot hirdetvén, az ide vonatkozó egyéb feltételek a kamaránál tudhatók meg. Lejárati határidő folyó évi szept. 15. A debreczeni kir. ítélő tábla úgy a saját, valamint a helybeli kir. főügyészség, ugyszintén a debreczeni,

m.-szigeti, nyiregyházai, szatmári és zilahi kir. törvényszékek és az ezek területén lévő kir. járásbiróságok részére az 1903. évre mintegy 5128 bécest font faggyan gyertya szállítására hirdet pályázatot. Az ide vonatkozó ajánlatok a kir. ítélő tábla elnöki irodájához f. é. szept. hóig nyújtandók be. A m. kir. államvasutak igazgatósága, f. évi augusztus hó 30-iki lejáráttal, különféle butorok szállítására hirdet pályázatot, melynek feltételei a kamara hivatalában, a napi hivatalos órák alatt megtekinthetők. — A csász. és kir. közös hadügyminiszterium, a csapatállománya részére, az 1903. évre különféle bőrből készült ruházati és felszerelési cikkek szállítására pályázatot hirdetvén, az ide vonatkozó részletes feltételek az érdekeltek által, az alulirt kamaránál megtekinthetők.

*** Tegnapi halottak.** Az anyakönyvi hivatal bejegyzése szerint tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Özv. Pesku Imréné ev. ref. 75 éves, Böszörményi Lajos ev. ref. 2 hónapos, Friedmann Sámuel izr. 78 éves, Kocsis Erzsébet ev. ref. 20 hónapos, Szabó András r. k. 42 éves, pénzügyőri fővigyázó.

*** Vasárnap este a Dréher-söröcsarnok kellemes, nagy nyári kertjében Rácz Károly válogatott műsorral nagy hangversenyt tart. Izletes ételekről, friss csapolásu sörrel és kitünő borral Márkus Jenő gondoskodik.**

*** Előkészületek a kamarai ünnepekre.** A szeptember 14-iki kamarai székházavatási és iparmúzeum megnyitási ünnepségre nagyban készülnek az iparkamaránál. Most rendezik be az iparmúzeumot a mely hét vármegye gazdasági és ipari produktumait fogja szemléltető alakban bemutatni. Az iparmúzeumban helyezik el a kamara területén lévő gyárak és ipari telepek fényképeit, a melyet már minden gyáros és ipari telep tulajdonos beküldött a kamarához. A lépcsőházban és a kapu folyosóján szemléltető térképeket helyeznek el, a melyek kamaránk ipari és kereskedelmi fejlődését tüntetik fel szemléltető alakban. Tíz, tizenkét nap mulva készen lesz már minden s az érkező vendégek zavartalanul gyönyörködhetnek kamaránk mintaszerű ipari múzeumban.

*** Hangverseny az Angol királynő szállodában.** Érdekes s a maga nemében felette élvezetes hangversenyre lesz kilátás ma, szombaton este. Az Angol királynő éttermében Földesi Szeréna hegedűművész nő tart előadást. A kisasszony különösen a magyar dalok előadásában fejt ki kiváló ügyességet és bámulatos precizitást. Országos körutjában mindenütt elismeréssel nyilatkoztak róla. A hangversenyt bárki meghallgathatja. Belépti díj nincs.

*** Ebesi-ártézi forrásvíz** (szén-savval telítve) vegytisztá, legjobb, legegészségesebb, legüditőbb ital, ládákban házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

TÁVIRATOK.

Magyarfaló horvát honvédtiszt.

— Távirati tudósítás. —

Károlyváros, aug. 23.

A késő éjjeli órákban felháborító katonai botrányról veszünk hírt, a melynek színhelye a horvátországi Károlyváros volt. A zágrábi 25-ik honvéd gyalogezred egyik főhadnagya megfélekedvén a magyar állam iránt tartozó hűségéről, a magyar szó és nemzet iránt tartozó tiszteletéről, formálisan dühöngött a magyarság ellen a nélkül, hogy bárki megfékezte volna. Az esetről tudósítónk a következőket táviratozza.

Türic Ferencz, a zágrábi 25-ik honvéd gyalogezred főhadnagya egy károlyvárosi vendéglőben reátámadt egy magyarul beszélő társaságra.

— Magyar kutyák, ordította bőszerűen, ki a teremből! Egy isten van és az a horvát isten! Egy zászló, a horvát zászló, és egy nemzet, a nagy horvát nemzet! Kiverlek innen benneteket — mint őseink!

A vendéglőben időző horvátok tapsriadallal üdvözölték a magyarfaló főhadnagy tajtékzását. A magyar érzelmű honvédtisztek távozni akartak a teremből, de az ezredes visszatartotta őket. A távolabbi asztalnál közöstsiztek ültek, a kik szintén megtapsolták Türic dühöngéseit. De pórul jártak hamarosan, mert a vad horvát katona őket is megtámadta. Kivont kardjával mutatott feljök:

— Abzug a két fejű sas, abzug a schwarzgelb közös hadsereg! Elfeléd-tetek már Königrätzet? Ki veletek is kutyák!

A közös tisztek felugrottak és azonnal elhagyták a termet. Másnap jelentést tettek a botrányról, de hogy történt-e intézkedés a rabiátus horvát megrendszabályozására, arról nem érkezett hír.

Meggyilkolt milliomos.

New-York, aug. 22. Walter Scott, amerikai milliomost new-yorki irodájában Stebbings mérnök leszurta Walter Scott azonnal meghalt, gyilkosát letartóztatták.

Az olasz király Párisban.

Páris, augusztus 22. Beavatott forrásból jelentik, hogy az olasz király még a tél folyamán Párisba jön Loubet elnök látogatására. A királyt Heléna királyné és Zanardelli és Prinetti miniszterek fogják kísélni utjában. Egyidejűleg a bresti kikötőbe egy olasz hajóraj fog érkezni a genuai hercege parancsnoksága alatt.

Jókai az ifjusághoz.

Budapest, aug. 22. Jókai Mór svábhegyi nyaralójában tegnap egy fiatal tanulókból álló küldöttséget fo-

gadott, akik felkérték, hogy Kossuth-ünnepélyükön, melyet hat nappal az országos ünnep előtt akarnak rendezni, vegyen részt. A deputációnak Jókai azt a választ adta, hogy az ifjak tervét képtelenségnek tartja. A nemzeti lelkesedést nem szabad szétforgácsolni.

— Kérem ifju barátaimat — fejezte be az ősz poéta beszédét — csatlakozzanak a nagy nemzeti ünnep küldöttséihez. Emeljék annak fényét, nagyszerűségét ez által is.

SPORT.

A szeptemberi országos versenyek. A Debreczeni Torna és Kerékpáros Egyesület tegnap óta már plakátokon hirdeti, hogy szeptember 7-én és 8-án országos torna- és kerékpárversenyt rendez. Ugyancsak külön falragaszok adnak hírt az első debreczeni football mérkőzésről, mely a D. T. K. E. és a MÁV gépjavitó műhely labdarugó csapatai közt fog megtörténni. A Magyar Tornaszövetség titkára tegnap levéllileg értesítette Laszgaillner elnököt, hogy a főváros minden elsőrangú sportegylete (így a M. A. C., a M. U. E. stb.) küld képviselőket a nagyszabásúnak ígérkező debreczeni versenyekre.

Debreczen és Nagyvárad. Az országos verseny alkalmával állja ki a D. T. K. E. football csapata a tűzpróbát. Pár nappal e mérkőzés után a nagyváradai sportegylet labdarugó csapatával fog matchelni a debreczeni csapat. E mérkőzés módzatait most állapítja meg egyetértőleg a két város sportegyletének elnöksége.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Mayer Lukács temetése.** (Éjjeli express tudósítás.) Brüsszselből távirják, hogy a belga kormány arra kérte a bur vezéreket, hogy szeretné, ha Mayer Lukács holtstét Hollandiába vinnék át és onnan temetnék, minthogy tüntetésektől tart. Erre a burok megegyeztek, hogy a temetés reggeli 6 órakor lesz az excelsi temető halottas házából. A temetésen a bur vezérek közül csak Botha és neje lesznek jelen.

× **A király Pólában.** (Éjjeli express tudósítás.) A „Piccolo” jelenti, hogy Ferencz József király szeptember elsején déli egy órakor külön vonaton Pólába érkezik a tengeri hadgyakorlatokra. A király a „Miramar” yachton fog megszállani. A fogadás az admirális palotában fog végbemenni. A király szeptember 4-én utazik el Pólából.

× **Megszorult betörő.** (Éjjeli express tudósítás.) Gajtinger Ignác jól ismert egyén a fővárosi rendőrség előtt s azért nem is igen mert a fővárosban időzni, hanem csak a környéken, a hol betörésekből

él. Tegnap délután azonban ugyancsak pórul járt. A rákos-kereszturi Hangács telepen van Berger Sándor mérnöknek a nyaralója, Bergerék tegnap Budapesten voltak és csak délután négy óra felé tértek haza. Gajtinger azt hitte, hogy Bergerék csak este jönnek haza, feltörte a hátsó ajtót és egész nyugodtan feszegette fel a szekrényeket s a mi érdekesebb tárgyakat talált, azt az asztalra kiterítette. Munkája közben talált egy fél sonkát és egy pár üveg bort is, hozzálátott tehát falatozni. — Eközben váratlanul megérkeztek Bergerék. A betörő nem mert az ajtókon menekülni, mert ott már több férfihangot hallott. A hátulsó ablakon akart kiugrani. Az ablakon azonban vasrács volt, de Gajtinger azt hitte, hogy azon át tud bujni. Meg is kísérelte, de vesztére, mert beszorult a rácsok közé, úgy, hogy az előhívott rendőrségnek is lakatost kellett hivatni, aki aztán a betörőt kiszabadította. Gajtingert átadták a csendőrségnek.

× **Czigányok bajban.** (Éjjeli express tudósítás.) Tegnap este 9 órakor Sztojka József 25 éves cigány legény kedvesével Sztojka Lóri cigányleánnyal a keleti pályaudvaron a fővárosba érkezett. Alig hagyták el azonban a pályaudvart, a mikor a legény összeesett. Bevitték a Rókus-kórházba, a hol aztán megállapították, hogy a hátán, a gerinczében egy 12 miliméteres golyótól eredő lött seb van. Az asszonynak is egész testét ütések nyomai borítják. A cigányok a rendőrség vallatására elmondották, hogy Écsen, Tata mellett voltak aratni és hazafelé menet három lovász kinézésű férfi elakarta rabolni az asszonyt. Sztojka védekezett. Ekkor kapta a lösebet és az asszonyt is ekkor verték meg. A rendőrség nem sok hitelt ad azonban ennek a vallomásnak, mert sok körülmény ellene bizonyít. Sokkal valószínűbb, hogy valami büntetendő cselekményt követtek el és szökésük közben kaphatták meg az üldözőktől a sérüléseket. A cigánylegény életveszélyes sebével a Rókus-kórházban fekszik és eddig nem lehetett kihallgatni. A rendőrség folytatja a nyomozást.

× **Miért mond le a német hadügyminiszter?** (Éjjeli express tudósítás.) A „Berliner Tagblatt” szerint Gössler hadügyminiszter azért akar megválni állásától, mert a császár Hildebrandt főhadnagynak, a kinek párbajáról ő annak idején a birodalmi gyűlésben elítélőleg nyilatkozott, oly gyorsan megkegyelmezett. A hadügyminisztert különben kellemetlenül érintik a gumibinnen ovációk is, a melyeket az ottani tisztikar a hazatérő Hildebrandtnak rendezett. A hadügyminiszter tudja, hogy ezen események miatt felelősségre fogják vonni a birodalmi gyűlésben, a hol a párbaj miatt előterjesztett interpellációjánál ő volt az, ő ki kijelentette, hogy Hildebrandt keményen meg kell büntetni, mert vétett a császár által kiadott párbajszabályok ellen.

CSARNOK. A tűzpróba.

— Regény. —
(Folytatás.)

1850. nov. 30. Ma reggel levelet kaptam atyámtól, melyben írja, hogy ő nagyon boldog s három-négy nap múlva haza érkezik.

* * *

1850 december 5. Két napja, mióta atyám fiatal nejevel kéjutazásából visszatért. Nem lehet tagadni, hogy teljesen boldognak látszik. Vajon tartós lesz-e? Mária már ma arra kért, hogy szeressem őt; ugyanakkor elmondá, hogy mennyire szeret ő engem. Én kétlem ezt. Én megkísérlem egyébiránt. Mint atyámnak leánya, az ő kedvéért kötelességem e nőt szeretni, mert hála Istennek atyám vonzalma hozzám még mindig a régi maradt. Klára is kibékült már e házassággal s úgy látszik, valóban szereti Máriát. Én hármiként óhatnám ugyan ezt, nem sikerül; én őt most sem szenvedhetem. Beh kár, hogy vonzalmainkat nem az akarat vezérli! Lehet, hogy Mária iránt később felébred rakaszkodási érzületem, de most!.. No de az atyám neje iránt való tiszteletet megadom neki — többet nem várhat tőlem — legalább egyelőre nem.

* * *

1850 december 10. A mitől féltem, megtörtént. Ma délután Milburn házassági ajánlatával állott elő. Minden habozás nélkül visszautasítam; mert hiába, én őt soha nem szerettem, sőt ellenkezőleg, ellenszenvem napról-napra növekedik iránta. Bosszusan villogot szeme, midőn értésére adtam, hogy soha sem leszek neje; de uralkodott magán és meg kell vallanom, hogy a mi szavainak kifejezését illeti, eléggé jól viselte magát. A felől igyekezett meggyőzni, hogy ő képes leendő mint férj, most mutakozó ellenszenvemet eloszlatni és hogy ő e tárgyra többé mindaddig, míg észre nem veszi, hogy e célját elérte, vissza nem tér. Hála Istennek, hogy ily könnyű szerrel megszabadultam tőle. Inkább százszor haljak meg, mint sem neje legyek!

Ma este ugyan-e tárgyról beszélt atyám velem s elmondá, hogy Milburn értekezett vele s ő úgy nyilatkozott, hogy semmi kifogása nincs e házasságot illetőleg, ha beleegyezésemet kinyerni sikerül. Midőn atyámnak bevallottam, mily ellen-

szevel vagyok iránta, csak annyit jegyzett meg arra, hogy ily ügyben ő sohasem fog kényszerrel használni ellenem s egyedül reám bizza, hogy sorsom felől határozhatok. Még egyszer hálát adok Istennek, hogy atyám házassága nem hüté ki irántam tanusított szeretetét.

(Folyt. köv.)

Az őrangyal.

Regény.

Írta: **Thán Gyula.**

Folytatás

Lánczy Kálmán jól eső örömmel legettette szemeit a kedves vidéken. Mikor pedig a kastély kapujához érték, önelégülten szólt oda Hortoványi Pálhoz:

— Látod ezt a gyönyörű parkot?
— Látom.
— Azt a remek kastélyt?
— Látom!
— Tudod milyen értéket képvisel ez?
— Nem.

— A hozzátartozó földekkkel együtt kerek kétszázezer forint az értéke.

— Szép summa.
— No látod. Ez mind a mienk lesz. Majd később megegyezünk barátságosan. Ne félj, nem fogunk összeveszni. Végre is egy két óra múlva az apósod leszek, illő, hogy dugzaságom mellett méltó hozományt lássam el a leányomat és a vőmet.

Lánczy és Hortoványi ezután a kastélyba mentek, ahol Bogáti Péterné fogadta őket. Lánczy hozzáietett, megragadta kezét s kétszer is megcsókolta:

— Asszonyom! Ön végtelenül boldoggá tett engemet elhatározásával. Hiszem, hogy lesz hozzá elég erőm s kitartásom, hogy az ön szívet teljesen magam felé hódítsam. E pillanatban még csak a szükség, vagy hogy találóbban fejezzem ki magamat, a kényszerűség hajtja önt, nagyságos asszonyom, a karjaimba; de meglassa, hogy rövid idő múlva áldani fogja azt a percet, amelyben elszánta magát, hogy hozzám jöjjön. Én imádtam s ma még jobban imádom önt. Majd be fogom bizonyítani, hogy nem vagyok az a rossz ember, akinek tartanak. Be fogom bizonyítani, hogy nagyságos asszonyom szerencsésebb választást soha életében nem tehetett volna. Boldoggá, szerencsésé fogom önt tenni.

Folyt. köv.

Legolcsóbb és legnagyobb Czipő-áruház

Neumann Testvéreknél
a Tisza-palotában.

Van szerencsénk a m. t. vevőközönség becses figyelmét felhívni dusan felszerelt, házilag készített férfi női és gyermek

cipők, csizmák

ugyszin'én ujjonnan érkezett divatos férfi és fiúka apok,

valamint más uridivat czikkek nagy raktárunkra, mely czikkeket feltűnő olcsó árakban bocsájtjuk jelenleg a t. vevő közönség rendelkezésére.

Kérjük szives meggyőződését.

Tisztelettel:

Neumann Testvérek.

Megérkeztem!

Egy kiló
pléh edény **70 kr.**

A tisztelt háziasszonyokhoz!

Tisztelettel bátorlakom tudomására hozni, hogy

Debreczenben,

Simonffy-u. 7. sz. új piacon

vas-, zománcozott bádóg-edény
és konyhaeszköz-raktárt

rendeztem be.

Mint hogy az árut a

lehető legolcsóbb árakon

adom el, szives pártfogását kérem.

Tisztelettel:

Ernecek József.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárteremben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg bekezdetik.

Apró hirdetések előre fizetendő.

Hatvan-utca 50. számú ház eladó; 1¹/₄ nyilas ondódi földje külön is eladó.

Két úri tanuló teljes ellátásra elfogadtatik Darabos-utca 40. sz. alatt, kiknek egy zongora használatra átengedtetik.

Két szobás lakás irodahelyiségnek kiadó. Ugyanitt egy Wertheim szekrény eladó. Széchenyi-u. 12 sz.

A Séta-kert belső járásán, a nagy-erdei parkhoz vezető magán uttal 835 □ ölnyi, híres gyümölcs-fákkal, bor és fajszőlővel beültetett terület eladó. Érkezni lehet a Debreczeni első takarékpénztár titkárával.

Fiatal csinos barna kis lány úri ember állandó barátságát keresi. Levelek e lap kiadvatalába „Nem bánod meg” jelige alatt.

Szép írású fiatal ember irodai alkalmazást keres. Czim a kiadvatalban.

Csinosan butorozott szoba előszobával kiadó. Piacz-utca 38. sz.

Tanulónak Elektro-mechanikai műhelybe ügyes fiú felvétetik. Kossuth-u. 1. sz.

100 m. m. kitűnő minőségű esőmentes anyaszéna — majdnem felerészben vadlencse és vadborsó — Márton falván a helyszínen métermázsánként 3 kor 20 fillér, Debreczenbe beszállítva és itt átadva métermázsánként 3 korona 80 fillérért azonnal eladó, bővebb felvilágosítást ad a községi jegyző, Márton falván.

Két intelligens fiatal ember a **Gondy és Egey** fényirdájában rövid időre tanulónak felvétetik, tudománya és tehetségéhez kellő fizetés mellett.

Egy butorozott szoba, két fiatalember részére aonnal kiadó. Vörösmarthy-u. 17. szám.

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe, kinél poloska, van falba vagy bármiféle butorokban azt saját találmányu szerrel tökéletesen kiirtom, meghívásra személyesen vidékre is elmegyek. Schwarcz Izsó, Debreczen, Zugó-utca 5 sz.

I-a Portland és Román cement legolesőbban beszerezhető **Fazekas Kálmán festék, zslradék és petroleum** kereskedőnél Hatvan-utca 4. Tessék meggyőződni!

Steiner Jakab városi állatorvos, lakik, Csapó-utca 13-ik sz. a. a mezőrendőr-kapitányság mellett.

Füszerezlet teljes felszereléssel eladón eladó. Czim a kiadvatalban.

Kerékpár kitűnő jutányosan eladó Kurián óránál. Biedermann palota.

Kiadó boltok Csapó-u. 22 sz. a.

A Gutti-falóger mellett 17 hold föld tanyával kiadó. Érkezhetni Péterfia utca 65 sz.

Asztalos-üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy a Tisza-palota keleti részén, a kenyér piaczon már 25 év óta fennálló

asztalos-üzletemet (Sesztina Lajos úr újonnan épített házába) Simonffy-utcán levő

iks-piaczra helyeztem át, a onnan üzletfelhagyás miatt mindenemü kész butoraimat

kiárusítom.

A n. é. közönség eddigi szives pártfogását megköszönve, maradok teljes tisztelettel:

Nagy Sándor,
asztalos mester.

Eladó ingatlanok.

1.) Debreczenben, a **Tóczós kertben** II. járás 60 szám alatt fekvő és Konrád Gyula tulajdonához tartozó 1 hold 1192 □ öl szőlőskert függő termésével együtt, akár egy tagban, akár részletekben — nevezetesen
a) 20 sor szőlő 1200 forint
b) 20 sor szőlő 1200 forint
c) 30 sor szőlő 2200 forint (a füves út mellett)

d) az épületekkel ellátott önálló terület pajtákkal és mellékhelyiséggel együtt 1200 forintért, megjegyeztetik, hogy ezen kertben jelenleg is, még vagy 20 mm. befőzni való ringlőszilva, mm. 12 forint és még vagy 30 mm. veres szilva, (mm. 6 forint) van eladó. Érkezhetni a helyszínen a tulajdonosnál a fent irt kertben.

2.) Debreczenben a **Pallagon** egy kis épülettel ellátott tanyaföld, (16 hold és 1031 □ öl) 8000 forintért, (16000 korona.)

3.) Ugyancsak Debreczenben az **Ondódon** a Széchenyi-utca 50. sz. a. fekvő házhoz tartozó (9 hold 1200 □ öl) szántóföld 4500 forintért (9000 korona).

4.) Ugyancsak Debreczenben, az **Ondódon** az Arany János-utca 59. sz. a. fekvő házhoz tartozó (5 hold 850 □ öl) szántóföld 2800 forintért (5600 korona.)

5.) **Nyiregyházán**, Vizi-utca 21. sz. a. egy faszindelyes csinos kis ház 4500 forintért (9000 korona) eladó és pedig részletfizetésre is a betáblázott terhek átvétele mellett.

Érkezhetni a tulajdonos **Konrád Gyulával**, Debreczenben, akár a fent említett Tóczós kertben, II. járás 60. szám alatt, akár Arany János-utca 59. sz. a.

Gramantik Ferencz órás,

Fötér, 14. sz., a Bikával szemben.

Ajánlja mindennemü órákból raktárát, u. m. csinos kivitelü inga-órát, gong és más ütessel, valamint ebédlő, irodai, konyhai és ébresztő órákat. Továbbá schvejzei gyártmányu zsebórák: arany, ezüst, nickel és aczélban, a legszolidabb árak mellett. Jótállással.

Valamint mindennemü órák becsereitnek és javításokat a legkomplikáltabbig a legpontosabban készíték egy évi jótállással. A nagyérdemü közönség pártfogását kérve, tisztelettel.

7393 Tkv
1902

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Szücs József és neje elleni végrehajási ügyében a debreczeni kir. tszék a debreczeni kir. járásbiróság területén levő a v.-pécsi 1660 sz. tjkvben A + 301 hrsza felvett 22. sz. házaz telek egészben és pedig az 5547/1892 sz. végzéssel özv. Nagy Sándorné javára bekebelezett haszonélvezeti jog épségben tartása mellett 800 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajási árverés elrendel-tetvén, annak foganatosítására határidőül 1902 évi szeptember hó 17-ik napjának d. e. 9. órája V.-Pécs köz-ség házához kitűzetett.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan, szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni. Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, vagy az 1881 LX. t.cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék mint tkvi hatóságnál és V.-Pécs község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.
Debreczen, 1902 június hó 11.

Hegedüs,
kir. tszéki bíró.

Minden külföldinél jobbak és olcsóbbak!

A „Debreczeni Vasöntöde és Géplakatosság“

aranyéremmel kitüntetett ék szerkezetű, oróáttételes

Borsajtóí és Szöllőzuzói.

Eladás egyedül a gyártelepen: Péterfia végén, a hadházi utcában.